

Det bemærkes, at der i forhold til det af udvalget stillede forslag er tale om en fremrykning af det tidspunkt, fra hvilket man afskærer muligheden for, at asylansøgerens ophold kan forlænges yderligere gennem en genoptagelsesbegæring.

Normalt gives en asylansøger, der får afslag på asyl i Flygtningenævnet, en udrejsefrist på 15 dage, og der gives også normalt 15 dages udrejsefrist i forbindelse med et afslag på humanitær opholdstilladelse. En asylansøger vil således have 2 uger til eventuelt at fremkomme med en genoptagelsesbegæring.

Konsekvensen af forslaget som beskrevet ovenfor vil være, at politiet, når en asylansøgers udrejsefrist er udløbet, vil kunne iværksætte eller fortsætte en påbegyndt udsendelse uden at foranstalte nogen undersøgelse af den relevante myndigheds stillingtagen til en eventuel genoptagelsesbegæring, uanset om denne fremsættes af asylansøgeren selv eller dennes advokat.

Hensigten med forslaget om afskæring af opsættende virkning ved overskridelse af udrejsefristen er at give politiet mulighed for en hurtig og smidig tilrettelæggelse af tvangsmæssige udsendelser af asylansøgere, hvis udrejsefrist er udløbet. Forslaget vil give politiet mulighed for generelt at sørge for, at de fornødne rejsedokumenter er til stede forinden den faktiske udsendelse til hjemlandet, ligesom politiet ved tilrettelæggelsen af den enkelte udsendelse vil opnå den sikkerhed, at personer, hvis udrejsefrist er udløbet, ikke efterfølgende vil få meddelt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Politiet vil således markant kunne få nedbragt den tid, der i nogle tilfælde i dag kan hengå fra udrejsefristens udløb til den faktiske udsendelse.

I de situationer, hvor det viser sig umuligt at gennemføre en tvangsmæssig udsendelse, vil der som hidtil være mulighed for at give opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Politiet vil i den forbindelse have en forpligtelse til at underrette Direktoratet for Udlændinge med henblik på, at det kan vurderes, om vedkommende skal have opholdstilladelse.

I de sager, hvor der gives afslag på asyl efter åbenbart grundløs-proceduren, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 3, pålægges ansøgeren at udrejse straks. Det gælder også, hvis vedkommende efterfølgende får afslag på en ansøgning om humanitær opholdstilladelse i henhold til udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2.

Henset til, at ansøgeren i disse tilfælde ikke er givet nogen udrejsefrist, og der derfor ikke er nogen mulighed for at fremsætte en eventuel genoptagelsesbegæring inden udrejsefristens udløb, foreslås

denne gruppe af sager dog undtaget fra den foreslåede regel.

Det betyder, at en asylansøger, som har fået afslag på sin asylansøgning efter åbenbart grundløs-proceduren, vil have mulighed for at få udsat udrejsefristen, hvis vedkommende begærer asylsagen eller sagen om humanitær opholdstilladelse genoptaget.

Af retssikkerhedsmæssige grunde bør denne mulighed være til stede. Om udrejsefristen i det konkrete tilfælde skal udsættes, vil som beskrevet ovenfor afhænge af, om der er konkrete grunde til at antage, at det i genoptagelsesbegæringen fremførte vil føre til en ændret vurdering af den allerede truffe afgørelse.

Bestemmelsen om den endelige tidsmæssige afskæring af muligheden for at tillægge en genoptagelsesbegæring opsættende virkning foreslås indføjet som en del af den nye regel i § 33, stk. 7.

4.4.2. Klager til Folketingets Ombudsmand.

Et betydeligt antal afgørelser – dels om afslag på asyl dels om afslag på humanitær opholdstilladelse – indbringes for Folketingets Ombudsmand. Samtidig kan man konstatere, at ombudsmanden kun i helt enkeltstående tilfælde har fundet grundlag for at komme med en henstilling eller rejse kritik af en afgørelse.

I langt de fleste tilfælde tillægges en klage til Folketingets Ombudsmand opsættende virkning. Udvalget peger i delbetænkningen på, at der heri kan ligge et væsentligt incitament til at klage til ombudsmanden, uanset at udsigten til herved at få ændret afgørelsen som nævnt er forsvindende lille. Udvalget har samtidig anført, at der på baggrund af ombudsmandens hidtidige praksis kan være grund til at antage, at indbringelse af en sag for Folketingets Ombudsmand i de allerfleste tilfælde alene sker for at vinde tid og undgå en udsendelse af landet, idet indbringelsen – i samspil med eventuelle begæringer om genoptagelse af både Flygtningenævnets og Indenrigsministeriets afgørelser – kan virke stærkt forlængende på opholdstiden.

Udvalget understreger i delbetænkningen, at en udsigtsløs forlængelse af en asylansøgers ophold her i landet efter udvalgets opfattelse bør undgås, dels ud fra et effektiviseringssynspunkt, dels ud fra hensynet til asylansøgeren selv.

På den baggrund foreslår udvalget, at en klage til Folketingets Ombudsmand over enstemmige nævns-afgørelser generelt ikke bør tillægges opsættende virkning med hensyn til ansøgerens udrejsefrist. En sådan ordning vil efter udvalgets opfattelse være fuldt forsvarlig, da Flygtningenævnets sagsbehandling er forbundet med meget stærke retsgarantier,